

Bemötande av ungdomar <15år

Gäller för: Kvinnokliniken

De flesta ungdomar som är 15 år eller yngre och har en relation har det med en partner i samma ålder. Det viktigaste är att alla sexuella handlingar sker på lika villkor och att båda är överens om detta.

Tillstånd som kräver extra uppmärksamhet:

- Väldigt unga (≤ 14 år)
- Risk/misstanke för övergreppssituation
- Söker upprepade gånger för graviditetstester, DEP och/eller STI-provtagning

Handlingsplan

- Alla ungdomar <15 år som söker till ungdomsmottagning för preventivmedelsrådgivning, graviditet och/eller har frågor kring sexualitet ska informeras om den lagstiftning som gäller. Gruppverksamhet.
- Tid ska alltid ges till kurator/socialsekreterare på ungdomsmottagning. Kurator arbetar efter MI och gör en bedömning av eventuella risker.
- Föräldrar ska informeras om personalen anser att det är lämpligt. Vi har alltid rätt att informera föräldrarna om vi anser att det är nödvändigt. Detta gäller upp till myndighetsåldern (=18 år). Om någon ≤ 14 år är gravid ska alltid vårdnadshavaren informeras eller anmälan ske till sociala myndigheter. Den personal som har en vårdrelation har också en skyldighet att försäkra sig om att anmälan enligt SoL 14 kap 1§ görs.
- Om någon <15 år är gravid ska alltid barnafadern efterforskas (och helst komma till ungdomsmottagningen tillsammans med flickan). Vid misstanke om att ett barn far illa ska anmälan till sociala myndigheter göras. Den personal som har en vårdrelation har också en skyldighet att försäkra sig om att anmälan enligt SoL 14 kap 1§ i så fall görs.
- Flickor ≤ 14 år som söker för preventivmedelsrådgivning ska ha en läkarkontakt innan preventivmedel förskrivs. Flickan ska uppmuntras att

diskutera sitt preventivmedelsbehov med sin vårdnadshavare (eller annan vuxen person som kan hjälpa henne). Vid misstanke om att ett barn far illa ska anmälan till sociala myndigheter göras. Den personal som har en vårdrelation har också en skyldighet att försäkra sig om att anmälan enligt SoL 14 kap 1§ i så fall görs.

- När ungdom <15 år söker kontakt på ungdomsmottagningen ska alltid eventuell sexualpartners ålder efterfrågas.
- Ungdomar ska informeras om att akut p-piller kan fås utan kostnad under kvällar och helger på Avd 8 Gyn, CLV, och på akutmottagningen Ljungby.

Gällande lagstiftningar

Brottsbalken 6 kap. Om sexualbrott

4 § Den som har samlag med ett barn under femton år eller som med ett sådant barn genomför en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag, döms för våldtäkt mot barn till fängelse i lägst två och högst sex år.

5 § Är ett brott som avses i 4 § första eller andra stycket med hänsyn till omständigheterna vid brottet att anse som mindre allvarligt, döms för sexuellt utnyttjande av barn till fängelse i högst fyra år. Lag (2005:90)

14 § Den som har begått en gärning enligt 5 § eller 6 § första stycket mot ett barn under femton år eller enligt 8 § första stycket eller 10 § första stycket, skall inte dömas till ansvar om det är uppenbart att gärningen inte inneburit något övergrepp mot barnet med hänsyn till den ringa skillnaden i ålder och utveckling mellan den som har begått gärningen och barnet samt omständigheterna i övrigt. Lag (2005:90)

Offentligt anställda omfattas av lagstadgad anmälningsplikt enligt 14 kap 1§ SoL och kan inte vara anonyma.

Socialtjänstlagen 14 kap. Anmälan om och avhjälpande av missförhållanden m.m.

1 § / Träder i kraft I: 205-01-01/

Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att genast anmäla till

socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa:

1. Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom,
2. Andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten, Kriminalvården, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen,
3. Anställda hos sådana myndigheter som avses i 1 och 2, och
4. De som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller inom annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område.

Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i första stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd.

Kommentar:

Personal har tolkningsföreträde och anmälningsplikt. Det innebär att om personalen anser att välgrundad misstanke föreligger ska anmälan ske. Det finns absolut inget krav på personalen att värdera hur välgrundade misstankarna är. Det ankommer på socialtjänsten att göra den utredningen.

Föräldrabalken 6 kap. Om vårdnad, boende och umgänge

2 § Ett barn står under vårdnad av båda föräldrarna eller en av dem, om inte rätten har anförtrott vårdnaden åt en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare. Vårdnaden om ett barn består till dess att barnet fyller 18 år.

Den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov enligt 1 § blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter samt ska bevaka att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning. I syfte att hindra att barnet orsakar skada för någon annan ska vårdnadshavaren vidare svara för att barnet står under uppsikt eller att andra lämpliga åtgärder vidtas.

11 § Vårdnadshavaren har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör

barnets personliga angelägenheter. Vårdnadshavaren skall därvid i takt med barnets stigande ålder och utveckling ta allt större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål. *Lag (1983:47).*